

Pamięć kształtów

Było już o pamięci, a przy okazji wpisu nt. percepcji barw obiecałem, że napiszę słów kilka w związku z tym, co wiadomo na temat możliwości poszerzenia kanału pamięci użytkownika interfejsów. Dzisiaj jednak nie tyle o kolorach, co o kształtach – i o tym jak ich używać, by zwiększyć prawdopodobieństwo zapamiętania elementów, na których nam – jako projektantom – zależy.

Zapamiętywanie barwnych figur

1. Generalnie to barwy pamięta się lepiej, niż kształty.
2. Jeśli chodzi o figury, to tym lepiej są zapamiętywane: im bardziej prosta jest ich budowa i w im większym stopniu podobne są do jakichś przedmiotów, tzn. w im większym stopniu wiążą się z minionym doświadczeniem (zasada swoistości).
3. W obrębie samych figur najdłużej i najwierniej zapamiętywane są te ich części, które swoją regularnością wyodrębniają się na tle pozostałych bardziej nieregularnych, albo swoją nieregularnością – na tle bardziej regularnych (zasada kontrastu).

Przypominanie

1. Zarówno figury jako całości, jak i poszczególne ich części zapamiętuje się jako regularniejsze niż są w rzeczywistości (zasada upraszczania).
2. Figury są upodabniane do przedmiotów znanych z doświadczenia, co prowadzi niekiedy do znacznych zniekształceń (zasada dopasowania).
3. Składniki figur, będące znanymi figurami geometrycznymi, są często odtwarzane wg znanego wzorca, tj. w swym tzw. klasycznym położeniu, np. że podstawa trójkąta jest równoległa do osi poziomej.

Zapamiętywanie zamierzone a samorzutne

1. Zapamiętywanie zamierzone figur barwnych o dużym stopniu nieokreśloności przedmiotowej jest około 14% skuteczniejsze od zapamiętywania samorzutnego.
2. Zapamiętywanie zarówno zamierzone, jak i samorzutne figur jako całości i ich części składowych wzrasta, im prostsza i im przejrzystsza jest budowa figury oraz im łatwiej wyodrębnić ją spośród innych figur.
3. Zapamiętywanie zarówno zamierzone, jak i samorzutne wzrasta, im bardziej podobna jest figura lub jej część do przedmiotów znanych danej osobie z wcześniejszego doświadczenia.
4. Jeżeli figura lub jej część składowa przypomina jakiś znany przedmiot, jest zapamiętywana nie tylko w powiązaniu z tym przedmiotem, ale często poprzez ten przedmiot, co w przypadku większych różnic może spowodować zniekształcenie sensu pierwotnego wzorca na rzecz jego odbicia, przez które został zapamiętany.
5. W przypadku figur bardziej złożonych zapamiętywanie rozpoczyna się albo od uchwycenia ogólnego kształtu figury, albo od wyodrębnienia którejś z jej części składowych, która została uznana za charakterystyczną.

Pamięć barw jest silniejsza niż pamięć kształtów, ale kształty mogą być zapamiętywane efektywniej, jeśli są **proste, regularne** lub przypominają **znane przedmioty**. Zasada kontrastu wskazuje, że **kształty z wyraźnym kontrastem** (np. regularność w nieregularnych figurach lub nieregularność w regularnych) są lepiej zapamiętywane. Tego rodzaju kontrast przyciąga uwagę i wspomaga proces zapamiętywania.

Podczas przypominania kształty są często postrzegane jako **bardziej regularne**, niż są w rzeczywistości. Dodatkowo, **przypisanie kształtom cech znanych obiektów** prowadzi do zniekształceń w odbiorze, ponieważ postrzegamy je przez

pryzmat tych przedmiotów, a nie w ich oryginalnej formie. W przypadku **zapamiętywania zamierzonego**, zwłaszcza w odniesieniu do **figur o dużej nieokreśloności**, skuteczność jest wyższa niż w przypadku samorzutnego zapamiętywania. Kluczową rolę w tym procesie odgrywa **prostota figury** i jej podobieństwo do **znanych przedmiotów**.

Na podstawie m.in. wyników badań opisanych w: W. Szewczuk, Psychologia zapamiętywania, PWN, 1997.

Lektura uzupełniająca: M. Jagodzińska, Obraz w procesach poznania i uczenia się, WSiP, 1991.

W serwisie dyplom.com.pl prezentujemy obronione prace dyplomowe, które mogą służyć za wzór do napisania własnej pracy - gdyby potrzebowali jeszcze Państwo konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](http://pisanieprac.pl) - fachowa pomoc w pisaniu prac.